

Oral History Kosovo

INTERVJU SA SARANDA BOGUJEVCI

Priština | Data: Datum: 7. februara, 2018. godine
Trajanje: 7 minuta

Prisutni:

1. Saranda Bogujevci (Intervjuisana)
2. Aurelja Kadriu (Vodila intervju)
3. Donjeta Beriša (Kamera)

Simboli komentara u transkriptu neverbalne komunikacije:

() – emocionalna komunikacija

{ } – intervjuisani objašnjava gestovima

Ostali simboli u transkriptu:

[] – dodatak tekstu da bi se bolje razumeo

Fusnote su redaktorski dodaci koje daju više informacija o mestima, imenima ili o izrazima.

Aurelja Kadriu: A da li se sećate leta 2007.godine, ili koliko se sećate leta 2007.godine?

Saranda Bogujevci: Leto?

Aurelja Kadriu: Da leto 2007godine, znači prije proglašavanja nezavisnosti.

Saranda Bogujevci: Da, sada (smeje se) sada se sećam. U stvari bilo je 2007godina ovako, to je bilo kada su se dešavale mnogo stvari. Mi smo imali jedan projekat sa grupom Kosovskih umetnika koji po prvi put su se predstavljali svojim radovima u Engleskoj. Tako da tokom one godine ja sam imala priliku malo češće da dolazim u Kosovo. Bilo je, doba studiranja, za mene lično bila je jedna godina sa mnogo velikim opterećenjem, imala sam veoma interesantnih projekata, interesantnim stvarima koja su se dešavale. U... leto 2007 godine, mogu reći da naj veći deo toga vremena ja sam provela u Albaniji i jedan deo bila sam i u Kosovo.

Aurelja Kadriu: A da li bih mogla da mi kažete, kada ste čuli po prvi put ili kada ste saznali da u Kosovo se proglašava nezavisnost?

Saranda Bogujevci: Ne bih mogla da kažem, meni je teško jer ponekada ljudi se fokusiraju na određenim uspomenama i ne razmišljaju o drugim stvarima.

Aurelja Kadriu: Po čemu nadvezujete kada razmišljate?

Saranda Bogujevci: Da vam pravo kažem, ja nezavisnost Kosova nadvezujem sa mojim, mojom posetom u Kanadi kada sam ja otišla da studiram tamo, tada ja sam bila izmedju onih studenata koji su se menjali izmedju Univerziteta koji su bili u Manchesteru. I tamo sam ja bila za šest meseci u Kanadi, znači tokom tog vremena kada su govorili znači kada su proglašavali nezavisnost Kosova ja sam bila tamo. Tako da sve što se govori, oko uspomena godine kada je proglašena nezavisnost Kosova ja nisam bila ovde, znači ja nadvezujem uvek sa Kanadom (nasmeje se).

Aurelja Kadriu: A da li bih nam kazala koju vrednost ima za vas nezavisnost? Šta si mislila onoga dana kada su proglašavali nezavisnost?

Saranda Bogujevci: Pa pravo da vam kažem, bilo je jedan veliki praznik, znači odmah su oragnizovali u centar Toronto, tu su bili skupa svi albanci. Sećam se dobro i bila je velika čast za mene. Mene su mi davali reč, znači da ja sa mojim rečima da se obraćam mojim sunarodnjacima koji su bili prikupljeni u Toronto. Sećam se kada sam... znači zajedno sa ukućanima koje sam imala i moje društvo u Kanadi, sećam se da svakom detetu koji su bili od mladjih generacija ja sam nacrtala orao, ta slika mi se ne miče iz glave, šta smo bili radili. Bilo je stvarno veliki praznik.

Sećam se, jedan dan prije proglašavanja nezavisnosti tako, sa razloga da kao albanska zajednica imala bajagi veliku vrednost gde si mogla da hodaš imala si utisak kao da si u Kosovo. Pune ulice sa vozilima, zastavama, oni su slavili. I posle, sutra dan kada se proglasila nezavisnost Kosova isto slavilo se, bilo je pravi praznik. Znam da je bilo previše hladno (nasmeje se) htela sam reći da slava je slava i slavilo se na veliko.

Aurelja Kadriu: A jeste li videli *live* ili...navedeni sastanak?

Saranda Bogujevci: Da, da. Obavezno, obavezno. Kao prvo znači, kao prvo mi smo pratili, pratili smo proglašavanje nezavisnosti posle znači svi albanci organizovali... Tako su bili putevi blokirani sve do centra Torontoa za to što su bili došli sa svih strana, albanci koji su bili u okolini, Toronto. Bila je slava i slavili smo u jedan deo grada i to baš u centru Toronto. Medjutim kasnije su se organizovale i za druge manifestacije, bilo je i drugih povoda da se skupljamo, organizovano...

Bilo je interesantno da za to vreme ja sam se sastala sa puno ljudi... jer mi kao zajednica bili smo na velikom broju, znači zajednica srba, hrvata, Balakanskih zemalja koji su bili u onaj deo Kanade. I bilo je mnogo interesantno iskustvo sa srpskom omladinom i njihova percepcija oko proglašavanja nezavisnosti Kosova. Najveći deo njih su otišli mladi u Kanadi, ili su rođeni tamo. Ili najveći deo njih su bili srbi Hrvatske ili iz Bosnje ili... Znete nisu bili ono baš taman iz Srbije. Eh bilo je mnogo interesantno da vidiš debate da pratiš onu omladinu izmedju njih onaj debat izmedju Kosovcima i srbskoj omladini koja je bila tamo.

Aurelja Kadriu: A da li bi mogli da nam pokažete neki detalj od...

Saranda Bogujevci: Pa... Meni bilo je mnogo interesantno, koja odlučnost u njima bila da Kosovo je deo Srbije mada nikad nisu bili u Kosovo, sasvim malko su znali za državu Kosova. To se mnogo oseća da to nije njihovo mišljenje nego praćeno od njihovih roditelja i ne da su oni razumeli kako treba. I bilo je vrlo interesantno kada nih vidiš kako imaju neko mišljenje na primer oni su bili odlučeni i prema tome oni su davali sebi neko pravo da ti kažu... Meni nisu smeli ni da mi ulaze u toj temi i mogu reći da nikada ništa nisu mi rekli za to što su znali moju istoriju porodice pa za to oni samnom bili su oprezni, pažljivi ali ja sam to osetila prema diskusijama sa drugima. I naročito ono mišljenje tvrdo zakopano da Kosovo je deo Srbije. Ali opet ono se osetilo da faktički oni nisu se razumeli, nisu imali pojma toliko, nije to njihovo mišljenje nego to je bilo nešto praćeno od svojih roditelja. Jer na primer u veće kada su hteli da izlaze i uvek si mogla videti u svakom mestu bilo je nih jer su živeli na isto mesto, i prema tome njih nije interesovalo odakle si ti isto vremeno oni su zaboravili odakle su njihovi roditelji. Ali to se osetilo da imaju veliku influenciju znači direktno iz porodice. I ne da je nima stalo do toga, nisu bili mnogo zainteresovalo. Tako da mogu reći da i ovo je bilo jedno vrlo interesantno iskustvo za mene .

